

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kärkölen kunta tuottaa itse sivistystoimen palvelut lukuun ottamatta esi- ja perusopetuksen vaativan erityisen tuen palveluja, jotka se ostaa naapurikunnilta sekä kirjastotoimen johdon palveluita ja kirjaston aineistokannan käsittelyyn yhteisenä kokonaisuutena liittyviä palveluja.

Sivistystoimen palveluilla tuetaan ja annetaan laaja-alaista ja monipuolista hoitoa, kasvatusta ja opetusta lapsille ja nuorille. Lisäksi tarjotaan vapaa-aikatoimen palveluja kuntalaisille heidän hyvinvointinsa edistämiseksi sekä luodaan edellytyksiä sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyössä toimimiselle. Sivistyspalvelut huolehtivat laadukkaasti varhaiskasvatuksesta, yleissivistävän koulutuksen, muiden kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä vapaa-aikapalvelujen järjestämisestä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

1.1.2019 tapahtuneen organisaatiomuutoksen jälkeen hyvinvointityön koordinointi kuuluu kunnanhallituksen alaisuuteen.

Strategiset valtuustotason sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2022:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Jokainen päättötodistusikäluokkaan kuuluva nuori saavuttaa peruskoulun päättötodistuksen	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Laadukkaat palvelut
Toimenpiteet	Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, varhainen ja riittävä oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus
Mittari	Päättötodistuksen saaneiden määrä verrattuna päättötodistusikäluokkaan kuuluvien nuorten määrä
Taso 1. 	100 %
Taso 2. 	≤ 95 %
Taso 3. 	< 90 %
Vastuutaho	Rehtori, opetushenkilöstö ja sivistysjohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Koulukiusaamista ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen siten, että kiusaamisen määrä vähenee lukuvuoden 2020-2021 tasosta	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Kaveritaitojen vahvistaminen, oppilaiden osallisuuden vahvistaminen, kodin ja koulun välisen yhteistyö ja vuorovaikutuksen vahvistaminen, KivaKoulu -toimintamallin systemaattinen vahvistaminen sekä laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon
Mittari	KivaKoulu-tilannekartoituksen tulokset, lapsiparlamentin valiokuntien jäsenten kuuleminen sekä kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuma
Taso 1. 	Tavoitetaso
Taso 2. 	Tavoitetaso + 1 %
Taso 3. 	Tavoitetaso $\geq$ 2 %
Vastuutaho	Rehtori, opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö ja sivistysjohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja ohjaaminen palvelujen piiriin	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja tukeminen, erityisryhmien huomiointi, etsivän nuorityön ja nuorten työpajan jatkuvuuden turvaaminen sekä matalankynnyksen palvelujen kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen
Mittari	Toteutunut palvelutuotanto ja sen taso, valtionavustukset ja henkilöresurssit sekä toteutuneiden toimenpiteiden ja uusien toimintojen määrä ja osallistujamäärät
Taso 1. 	Toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu
Taso 2. 	Merkittävä osa toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu pääasiallisesti
Taso 3. 	Tunnistetaan merkittäviä puutteita toimenpiteiden toteutumisen ja tavoitteen saavuttamisen osalta

Vastuutaho	Kasvatus- ja opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö ja sivistysjohtaja
------------	---

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen ●	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Terveellisten elintapojen, ravitsemusterveyden ja mielen hyvinvoinnin edistäminen, erityisryhmien huomiointi, päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäiseminen, varhainen puuttuminen ja puheeksiotto, liikuntaneuvonnan saavutettavuuden parantaminen sekä viestinnän tehostaminen
Mittari	Toteutunut palvelutuotanto ja sen taso sekä toteutuneiden toimenpiteiden ja uusien toimintojen määrä ja osallistujamäärät
Taso 1. ●	Toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu
Taso 2. ●	Merkittävä osa toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu pääasiallisesti
Taso 3. ●	Tunnistetaan merkittäviä puutteita toimenpiteiden toteutumisen ja tavoitteen saavuttamisen osalta
Vastuutaho	Ehkäisevän työn koordinaattori, rehtori, opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö, sivistysjohtaja ja hyvinvointityöryhmä

Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa ja tukea sivistystoimialan palveluiden tuottaminen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii sivistystoimen monijäsenenä toimielimenä. Toimialan asiat lautakunnalle valmistelee sivistysjohtaja.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnalla on budjetti- ja kehittämisvastuu omasta toimialastaan. Kirjastotoimesta sivistys- ja hyvinvointilautakunta vastaa ainoastaan osittain, koska kirjasto on edelleen yhteinen Hollolan kunnan kanssa. Kehittämisvastuu kirjaston toiminnasta on kuitenkin sivistys- ja hyvinvointilautakunnalla. Hollolan hyvinvointivaliokunnalla on edelleen hallinnollinen vastuu Kärkölän kirjastosta. Kirjastotoimen johdon palvelut sekä kirjaston aineistokannan käsittelyn yhteisenä kokonaisuutena ostetaan Hollolasta ja aineisto on yhteistä.

Yleishyödyllisten yhdistysten avustaminen vuosittain on sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävä. Avustusmääräraha 21.000 euroa sisältyy sivistys- ja hyvinvointilautakunnan määrärahaan.

Kasvatus ja opetus

Kasvatuksen ja opetuksen vastuualueelle kuuluu varhaiskasvatus, yleissivistävä opetus sekä muut kasvatus- ja opetuspalvelut

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueeseen kuuluu varhaiskasvatus ja varhaiserityiskasvatus päiväkodissa, esiopetuksessa ja perhepäivähoidossa. Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluu yksityisen hoidon tuki ja sen kunnallinen lisä ja lasten kotihoidon tuki sekä varhaiskasvatuksen hallinto. Vuorohoitopalvelu tuotetaan yhdessä Hollolan kunnan kanssa.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota lapsiperheille turvallinen hoitomuoto ja näin mahdollistaa vanhempien työssä käyminen ja opiskelu sekä edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista. Tällä tavalla tuemme perheitä heidän toivomallaan tavalla ja edistämme perheiden hyvinvointia.

Varhaiskasvatus on osallistavaa, lapsen ja perheen tarpeet huomioon ottavaa, tavoitteellista toimintaa, jota toteutetaan kehitykselle ja oppimiselle suotuisassa, turvallisessa ja terveellisessä toimintaympäristössä. Se perustuu kasvatusyhteistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan, jossa lapsen huoltajat ja lähiaikuiset tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Varhaiskasvatuspalveluja uudistetaan kehittämällä toimintatapoja ja toimintaympäristöä valtakunnallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman periaatteiden pohjalta.

Yleissivistävä koulutus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Yleissivistävän koulutuksen tavoitteena on monipuolisen ja laaja-alaisen sivistyksen antaminen lapsille ja nuorille uusia toimintatapoja, opetusmateriaaleja ja oppimisympäristöä hyödyntäen sekä tukea ja edistää heidän kasvua ja kehitystä. Päämääränä on, että jokainen oppivelvollisuuden suorittanut nuori saavuttaa perusopetuksen päättötodistuksen. Tiedon ja osaamisen rinnalla opetus- ja kasvatustehtävä edistää kasvavan lapsen ja nuoren elämänhallintaa ja vuorovaikutustaitoja sekä arvopohjan ja tunne-elämän kehittymistä sekä syrjäytymisen ehkäisyä sekä kasvattaa ottamaan vastuun ympäristöstään kansainvälistyvässä maailmassa.

Palvelu sisältää perusopetuksen ja oppilashuollon sekä kasvatuskumppanuuden huoltajien kanssa.

Muut kasvatus- ja opetuspalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Palvelu luo edellytykset kuntalaisten osallistumiselle vapaan sivistystyön palveluihin.

Palvelu sisältää ostopalvelujen ja kuntaosuuksien korvaukset Lahden kaupungin hallinnoimalle Wellamo-opistolle, yliopistokeskuksen Kärkölän kuntaosuuden sekä musiikkiopetusta järjestäville tahoille (Lahden konservatorio, Lahden musiikkiopisto, Riihimäen musiikkiopisto) maksettavat korvaukset.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikatoimen vastuualue sisältää kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut. Palveluja järjestettäessä otetaan huomioon keskeisesti kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulma. Kunnanhallitus perusti 30.8.2021 Huovila-, kulttuuri- ja liikuntatoimikunnat tukemaan vapaa-aikapalveluihin liittyvää kunnan henkilöstöorganisaation toteuttamaa kehittämis- ja valmistelutyötä.

Kirjastopalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjaston tehtävä on vastata ensisijaisesti kärköläläisten tiedon, itsensä kehittämisen ja virkistymisen tarpeisiin kehittämällä kirjastoa monipuolisena ja kaikkien tavoitettavissa olevana palveluverkostona. Palvelut tuotetaan yhdessä Hollolan kunnan kanssa.

Hollolan kirjaston osana Kärkölän kirjasto on mukana seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämisessä. Tähän liittyy myös työyhteisön osaaminen, uudistuminen ja koulutus. Palvelujen kustannustehokkuus nähdään osana talouden ja resurssien hallintaa.

Kulttuuripalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kulttuuripalvelut tukee kunnassa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa, vaalii kotiseutuperinnettä ja järjestää kulttuuritapahtumia yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Kirjastopalvelut ovat keskeisiä kulttuuripalveluja.

Huovilan puistolla on merkittävä asema Kärkölän kulttuuritoimessa ja matkailukohteena. Puistossa järjestetään kesäisin erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä kaikenikäisille. Kesäkuun toisena sunnuntaina vietetään Kärkölä-päivää ja syyskuun viimeisenä perjantaina on Valon ja musiikin ilta. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnalla on vastuu tapahtumien

järjestämisessä. Kolmas sektori ja vapaaehtoiset kuntalaiset ovat aktiivisesti mukana tapahtumien ideoinnissa ja käytännön järjestelyissä.

Kulttuuriavustukset yhdistyksille jakaa sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Se päättää myös vuosittain kunnan kulttuuripalkinnon saajasta.

Nuorisopalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalvelujen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Tavoitteina ovat monipuoliset ennaltaehkäisevät nuorisotyön muodot, nuorisotakuun edistäminen sekä nuorten osallisuuden vahvistaminen.

Nuorisopalvelut järjestävät muun muassa avointa nuorisotalotoimintaa Järvelän Nuokulla, loma-aikojen toiminnan suunnittelua ja toteutusta, erilaisia retkiä, leirejä ja tapahtumia, pienryhmätoimintaa, koulunuorisotyötä, Nuorisovaltuuston toimintaa sekä pääasiallisesti valtionavustuksen turvin toteutettavaa etsivää nuorisotyötä.

Etsivä nuorisotyö tarjoaa neuvontaa ja ohjausta 15-29-vuotiaille kärköläläisille nuorille. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuun, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö on nuorelle vapaaehtoista ja maksutonta ja se perustuu nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa nuorisojärjestöjen avustukset.

Liikuntapalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntapalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä kansalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kolmannen sektorin toimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon erityisryhmät.

Liikuntatoimen palveluksessa on neljä työntekijää. He työskentelevät uimahallilla (2), liikuntahankekoordinaattorina ja osa-aikaisena liikuntaneuvojana.

Liikuntapaikkojen ylläpidon kustannukset sisältyvät talousarvioon. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on vastannut hallintosäännön mukaisesti 1.6.2017 alkaen liikuntapalveluista, mutta tekninen toimen vastuualueella on tuottaa sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tilauksen mukaan liikuntapaikkojen ylläpito ja kunnostaminen.

Erityisenä painopistealueena on terveysliikunta. Sitä järjestävät liikuntahankekoordinaattori ja liikuntaneuvoja. Terveysliikunnan tavoitteena on vähentää terveydenhuoltomenoja. Sen avulla asiakasta pyritään vastuuttamaan enemmän omasta terveydentilastaan. Tulevaisuuden uhkakuvana on esimerkiksi 2-tyyppin diabeteksen lisääntyminen. Se on elintapasairaus, joka aiheuttaa yhteiskunnalle huomattavia kustannuksia ja on ehkäistävissä elämäntapaa muuttamalla.

Kuntalaisten aktiivisuutta liikkumiseen tai liikunnanjärjestämiseen palkitaan vuosittain Kunnon kuntalainen –palkinnolla, ja lisäksi palkitaan vuosittain menestyneitä urheilijoita.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa liikuntaseurojen avustukset.